

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AGRM.1

LANDBOUBESTUURSPRAKTYKE

FEBRUARIE/MAART 2017

PUNTE: 200

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye.

MIDDAGSESSIE

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings.
2. Beantwoord AL die vrae in die ANTWOORDEBOEK.
3. Lees die vrae aandagtig deur en beantwoord slegs wat gevra word.
4. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
5. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
6. Rond ALLE berekeninge tot TWEE desimale plekke af, tensy anders aangedui.
7. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A**VRAAG 1**

- 1.1 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Skryf die vraagnommer (1.1.1–1.1.10) neer, kies die antwoord en maak 'n kruisie (X) oor die letter (A–D) van jou keuse in die ANTWOORDEBOEK.

VOORBEELD:**1.1.11**☐ **A**☐ **B**☐ **C**☒ **D**

- 1.1.1 Jy moet 'n ... om die voedingstatus van gronde te bepaal.
- A grondmonster neem
 - B grondreaksietoets doen
 - C bodemopname doen
 - D grondprofiel grawe/boor
- 1.1.2 'n Boer moet ... om die effek van droogte op weivelde te verminder.
- A die drakrag oorskry
 - B hou by die drakrag
 - C verskillende tipes diere kry
 - D die grond bewerk en dit braak los
- 1.1.3 'n Voordeel van ekstensiewe boerdery is dat ...
- A baie kapitaal nodig word om toerusting aan te koop.
 - B arbeiders opgelei moet word om die nuwe tegnologie te gebruik.
 - C produksiekoste laag is.
 - D markte baie ver van die plaas af is.
- 1.1.4 Dit is belangrik dat 'n boer ... wanneer hy 'n jaarlikse begroting vir 'n plaas opstel.
- (i) toekomstige pryse voorspel
 - (ii) weet wat die inflasiekoers op insette en uitsette is
 - (iii) die tipe bemarkingstelsel vir landbouprodukte ken
 - (iv) huidige finansiële state gebruik
- Kies die KORREKTE kombinasie:
- A (i), (iii) en (iv)
 - B (ii), (iii) en (iv)
 - C (i), (ii) en (iii)
 - D (i), (ii) en (iv)

- 1.1.5 Die balansstaat word die beste verteenwoordig deur ...
- A inkomste en uitgawe.
 - B debiete en krediete.
 - C bates en laste.
 - D voordele en nadele.
- 1.1.6 Deel van die plaasarbeider se kontrak:
- A Plek waar vakansie gehou kan word
 - B Posbeskrywing
 - C Manier van vervoer werk toe
 - D MIV/Vigs-status van die arbeider
- 1.1.7 'n Droëland-gewasboer sal beslis op hoogte bly van ... -rekords wat die grootste invloed op die opbrengs van die gewas sal hê.
- A kunsmis
 - B reënval
 - C meganisasie
 - D arbeid
- 1.1.8 Die beste manier om vir klein daaglikse uitgawes te betaal:
- A Kleinkas
 - B Groot oortrekkingsgeriewe by die bank
 - C Woekeraars ('Loan sharks')
 - D Groenteproduksie
- 1.1.9 Die gehalte van 'n vleisproduk kan vir kort- tot mediumtermtydperke volgehou word deur ...
- A koelbewaring.
 - B pasteurisasie.
 - C filtrasie.
 - D infrarooi lig.
- 1.1.10 Bemerkingsfunksie wat die gehalte van landbouprodukte verseker:
- A Vervoer
 - B Sortering
 - C Advertering
 - D Gradering
- (10 x 2) (20)

- 1.2 Kies 'n beskrywing uit KOLOM B wat by 'n term in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–L) langs die vraagnommer (1.2.1–1.2.10) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 1.2.11 M. Elke beskrywing in KOLOM B mag slegs EEN keer gebruik word.

KOLOM A		KOLOM B	
1.2.1	Standaardisering	A	die sortering van produkte met dieselfde grootte en kleur
1.2.2	Gelykbreekpunt	B	lewer dienste aan die boer
1.2.3	Diversifikasie	C	verseker wêreldwyd dieselfde gehalte van produkte
1.2.4	Aanbod	D	verskillende produksievertakkings op een plaas
1.2.5	Markewewig	E	prosesseer 'n produk deur soetheid te gebruik om groei van mikro-organismes te voorkom
1.2.6	Direkte kompetisie	F	gee groter verantwoordelikheid aan 'n plaaswerker
1.2.7	Verpakking	G	aantal diere wat verkoop moet word om die totale koste te dek
1.2.8	Delegering	H	aantal produkte wat boere na die mark stuur
1.2.9	Versuikering	I	wanneer die prys wat 'n verbruiker betaal, gelyk is aan die prys wat die produsent bereid is om voor te verkoop/om te aanvaar
1.2.10	Tersiêre landbou	J	plaas produkte in houers wat dit sal beskerm
		K	buurplase wat dieselfde produk verkoop
		L	aantal produkte wat verbruikers op die mark sal koop

(10 x 2)

(20)

- 1.3 Gee die KORREKTE landboukundige term vir elk van die volgende beskrywings. Skryf slegs die term langs die vraagnommer (1.3.1–1.3.10) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 1.3.11 Rekordhouding.
- 1.3.1 Bepaal die waarde van landbouprodukte om die geld wat die verbruiker sal spandeer, aan te dui
- 1.3.2 Struktuurdiagram van die verskillende personeel en personeelvlakke in 'n oogopslag
- 1.3.3 Tipe verlof wat 'n plaaswerker een keer per jaar sal neem om met vakansie te gaan
- 1.3.4 Totaal van al die handelskwitansies vir 'n gegewe tydperk
- 1.3.5 Direkte en indirekte koste wat 'n produsent moet aangaan om 'n produk te bemark
- 1.3.6 Tipe kapitaal verkry uit die verkoop van landbouprodukte
- 1.3.7 Bewys vir werk op die plaas gedoen, wat koste aandui
- 1.3.8 Rekords wat groot kommersiële boere gebruik om te sien wie hul voertuie bestuur het en die afstande wat hulle afgelê het
- 1.3.9 'n Hulpbron wat deur plaaseienaars gebruik word wat alle personeel op die plaas betrek en nodig is vir die gladde verloop van die boerderyonderneming
- 1.3.10 Opeenvolgende verbouing van verskillende gewasse op dieselfde stuk grond (10 x 1) (10)
- TOTAAL AFDELING A: 50**

AFDELING B**VRAAG 2: FISIESE EN FINANSIËLE BEPLANNING**

Begin hierdie vraag op 'n NUWE bladsy.

- 2.1 KANDIDAAT A en KANDIDAAT B is vir verskillende poste op 'n plaas geëvalueer.

Die volgende beoordelingskriteria is gebruik: 3 = goed, 2 = gemiddeld, 1 = swak

KANDIDATE	KWALIFIKASIE-VLAK	BESTUURS-VAARDIGHEDE	TEGNIËSE VAARDIGHEDE
A	3	3	1
B	1	1	3

- 2.1.1 Volgens die evaluering hierbo, kies 'n kandidaat wat die geskikste sal wees vir die volgende poste op die plaas en gee 'n rede vir jou keuse in ELKE geval:

(a) Plaasbestuurder (2)

(b) Plaaswerker (2)

- 2.1.2 Kies 'n kandidaat wat NIE geskik sal wees om in die plaaswerkswinkel te werk NIE. (1)

- 2.1.3 Identifiseer 'n moontlike ongeskoolde werker uit die kandidate hierbo. Gee 'n rede vir jou antwoord. (2)

- 2.2 'n Boer besit 'n gemengde produksieonderneming. Die boer het bewerkbare grond vir gewasse met toegang tot besproeiing. Water word uit 'n boorgat na 'n reservoir gepomp. Die boer hou ook kleinvee intensief op klein skaal aan. Al die praktike op die plaas is volgens organiese boerderypraktike.

- 2.2.1 Identifiseer DRIE voorbeelde van vaste kapitaal in die gevallestudie hierbo. (3)

- 2.2.2 Noem DRIE metodes wat die boer kan gebruik om die produktiwiteit van hierdie landbougrond te verbeter. (3)

- 2.2.3 Verduidelik EEN van die metodes genoem in VRAAG 2.2.2 wat geïmplementeer kan word om die risiko in 'n kleinskaal-landboubedryf te verminder. (2)

- 2.2.4 Noem TWEE voordele van organiese boerdery vir die omgewing. (2)

- 2.3 Bestuur van die verskillende veldtipes kan 'n uitdagende aktiwiteit wees.
- 2.3.1 Beskryf die drakrag van die volgende VYF natuurlike veldtipes. Kies uit die volgende kriteria: HOOGSTE, GEMIDDELD, LAAG, BAIE LAAG
- (a) Savanna (1)
 - (b) Woude (1)
 - (c) Grasland (1)
 - (d) Karoo (1)
 - (e) Fynbos (1)
- 2.3.2 Soetveld en suurveld verskil ten opsigte van voedingswaarde en bestuur. Verduidelik kortliks die verskil tussen die twee veldtipes ten opsigte van voedingswaarde en bestuur soos volg:
- (a) Soetveld (2)
 - (b) Suurveld (3)
- 2.4 Die volgende fases is deel van geheelplaasbeplanning. Rangskik die fases in die KORREKTE volgorde.
- Siste
 - Grondbenuttingbeplanning
 - Volhoubaarheid
 - Data-insameling
 - Bestuur
 - Alternatief en potensiaal (6)
- 2.5 Begrotings word vooruit opgestel om inkomste en uitgawes vir die toekoms teen die heersende ekonomiese klimaat te voorspel.
- 2.5.1 Noem die fisiese aspekte van 'n plaas, soos in 'n plaasbegroting uiteengesit. (3)
- 2.5.2 Noem TWEE basiese elemente van 'n begroting. (2)
- 2.5.3 Bespreek die gebruik van 'n kontantvloei-begroting as 'n finansiële instrument. (4)
- 2.6 Gee TWEE redes vir die bewerking van grond. (2)
- 2.7 'n Gewasboer wil presisieboerdery as 'n boerderymetode toepas. Fisiese grondaspekte word bepaal en kunsmis word aan die begin van die seisoen volgens die fisiese grondeienskappe toegedien. Die grond word weekliks met 'n spilpuntbesproeiingstelsel besproei met inagneming van of dit gereën het, of nie.
- 2.7.1 Dui aan of hierdie boer aan die beginsels van presisieboerdery voldoen. (2)
- 2.7.2 Stel boerderypraktike voor wat aan die beginsels van presisieboerdery sal voldoen. (4)

[50]

**VRAAG 3: ENTREPRENEURSKAP, REKORDHOUDING, BEMARKING,
BESIGHEIDSBEPLANNING EN GEORGANISEERDE LANDBOU**

Begin hierdie vraag op 'n NUWE bladsy.

- 3.1 Die begroting hieronder toon die geskatte finansiële aspekte vir 'n diereproduksieonderneming vir die 2016/2017 finansiële jaar.

GESKATTE UITGAWES		GESKATTE INKOMSTE	
ITEM	BEDRAG (R)	ITEM	BEDRAG (R)
Veeartseny/Medisyne	10 300,00	Verkoop van lewende hawe op veiling	350 000,00
Voer	22 345,00	Verkoop van lewende hawe op die plaas	120 000,00
Arbeid	24 500,00	Misverkope	7 500,00
Elektrisiteit	13 308,00		
Voerkraalonderhoud	15 555,00		
Plaagdoders	18 756,00		
Voeraanvullings	8 800,00		
Totale koste		Totale opbrengste	

- 3.1.1 Noem die bestuursbeginsel van die begroting hierbo. (1)
- 3.1.2 Identifiseer DRIE moontlike markte in die data hierbo wat die boer teiken. (3)
- 3.1.3 Bereken die moontlike wins/verlies wat hierdie boer kan genereer. Toon ALLE berekeninge. (3)
- 3.1.4 Noem TWEE moontlike maniere waarop die inkomste van hierdie onderneming verhoog kan word. (2)
- 3.1.5 Identifiseer die gedeelte van 'n sakeplan wat in die scenario hierbo uiteengesit is. (2)
- 3.2 'n Entrepreneursproses is nodig om 'n nuwe agribesigheid te vestig.
- 3.2.1 Identifiseer VIER verskillende fases van 'n entrepreneursproses. (4)
- 3.2.2 Verduidelik die ekonomiese belangrikheid van 'n sakeplan. (5)
- 3.3 Beskryf DRIE belangrike redes vir die hersien van 'n sakeplan. (3)

- 3.4 Die tabel hieronder toon die getal sakke van 'n produk wat per week teen verskillende pryse by 'n plaaslike mark verkoop is.

PRYS (R/SAK)	GETAL (SAKKE)
R20,00	200
R30,00	150
R35,00	140
R40,00	120
R45,00	100
R60,00	50

- 3.4.1 Voorspel 'n faktor in die scenario hierbo wat die prys vir 'n landbouproduk op die mark bepaal. (1)
- 3.4.2 Gebruik die data in die tabel hierbo en teken 'n lyngrafiek om die verwantskap tussen die getal sakke wat teen 'n bepaalde prys verkoop is, voor te stel. (6)
- 3.4.3 Identifiseer, in die grafiek, die TWEE waardes waar die meeste sakke gekoop is. (2)
- 3.5 'n Groep kleinskaalse boere wou seker maak dat hul produkte effektief bemark word. Hulle moes 'n bemarkingstrategie ontwikkel.
- 3.5.1 Beskryf kortliks die bemarkingstrategie onder die volgende opskrifte:
- (a) Produk (3)
- (b) Plek ('Placement')/Ligging (2)
- 3.5.2 Noem DRIE bemarkingskoste in die produksie van 'n spesifieke produk. (3)
- 3.6 Bestudeer die lys hieronder wat beskikbare bates op 'n plaas toon.
trekker; plaagdoders; boorgat; plaasskuur; sakke kunsmis; plaasvoertuig; bewerkte land; kontant in die bank; vee
- 3.6.1 Plaas die plaasbates onder die volgende opskrifte:
- (a) Vaste bates (2)
- (b) Bedryfsbates (2)
- (c) Mediumtermynbates (2)
- 3.6.2 Noem die tipe dokument (rekordhoudinginstrument) waarin jy die bates en laste met hulle ooreenstemmende waardes sal vind. (1)
- 3.7 'n Debietnota dien as bewys van produkte wat deur die besigheid aan die krediteur teruggestuur is. Gee DRIE redes waarom aangekoopte items deur 'n boerderyonderneming teruggestuur word. (3)

[50]

VRAAG 4: OES, BEWERKING, BESTUUR EN AGRITOERISME**Begin die vraag op 'n NUWE bladsy.**

4.1 Die stoor van landbouprodukte sal in die toekoms meer algemeen wees as in die verlede.

4.1.1 Bespreek TWEE voordele van die stoor van landbouprodukte op die plaas na oes. (2)

4.1.2 Noem VIER stoorvereistes waaraan gedurende die stoor van landbouprodukte voldoen moet word. (4)

4.2 Die Wet op Voedingsmiddels, Skoonheidsmiddels en Ontsmettingsmiddels, 1972 (Wet 54 van 1972) bevat die regulasies waarvolgens die etikettering van produkte (Regulasie GNR 1206/2008) beheer word. Die hoofdoel van hierdie regulasie is om Suid-Afrikaanse verbruikers te beskerm.

Noem TWEE aspekte van hierdie wetgewing waarteen verbruikers beskerm word. (2)

4.3 Die gedrag van mikro-organismes teen verskillende temperature tydens voedselprosessering beïnvloed die kwaliteit van die finale produk. Voltooi die tabel hieronder deur die gedrag van mikro-organismes teen verskillende omgewingstemperature aan te dui. Skryf die antwoord langs die vraagnommer (4.3.1–4.3.3) in die ANTWOORDEBOEK.

TEMPERATUUR	GEDRAG VAN MIKRO-ORGANISMES
Bo 5 °C, maar onder 10 °C	4.3.1
Bo 100 °C	4.3.2
Onder 0 °C	4.3.3

(3 x 1) (3)

4.4 Gereelde monitering en waarneming deur gesondheidsowerhede en die bestuur van die voedselhanteringsproses is deurslaggewende elemente in die voorkoming van voedseloordraagbare siektes.

Beveel VIER beginsels vir 'n boer aan wat deel van die voedselhanteringstrategie moet wees. (4)

4.5 Noem TWEE regsdokumente wat die invoer van vleis- en suiwelprodukte na Suid-Afrika beheer. (2)

4.6 Verduidelik TWEE maniere waarop die boer as 'n agritoerisme-entrepreneur ingesluit kan word. (2)

4.7 Voedselpreservering is baie belangrik in volhoubare voedselvoorsiening.

4.7.1 Onderskei tussen *pasteurisering* en *sterilisering* van voedsel. (4)

4.7.2 Noem TWEE sure wat in die preservering van voedsel gebruik kan word. (2)

- 4.8 Die beplanningsproses het ses stappe. Noem die SES stappe. (6)
- 4.9 Nismarkte is spesifieke markte vir sekere landbouprodukte.
- 4.9.1 Definieer die term *nismark*. (2)
- 4.9.2 Gee VYF stappe wat gevolg moet word in die daarstelling van 'n nismark. (5)
- 4.10 Noem VYF bestuursfunksies wat 'n boer moet toepas om te verseker dat aktiwiteite op die plaas glad verloop. (5)
- 4.11 Bespreek VIER veiligheidsvereistes waaraan die prosessering van landbouprodukte moet voldoen, met verwysing na die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993). (4)
- 4.12 Beskryf die stappe wat in die bestuursbeheerproses gevolg word. (3)
- [50]**

TOTAAL AFDELING B: 150
GROOTTOTAAL: 200

4.8	The planning process has six steps. State the SIX steps.	(6)
4.9	Niche markets are particular markets for certain agricultural produce.	
4.9.1	Define the term <i>niche market</i> .	(2)
4.9.2	Give FIVE steps to be followed in establishing a niche market.	(5)
4.10	State FIVE management functions that a farmer has to apply to ensure that activities on the farm run smoothly.	(5)
4.11	Discuss FOUR safety requirements the processing of agricultural products should adhere to, with reference to the Occupational Health and Safety Act (OHSA), 1993 (Act 85 of 1993).	(4)
4.12	Describe the steps followed in the management control process.	(3)
TOTAL SECTION B: 150		
GRAND TOTAL: 200		

[50]

WESTERN CAPE

QUESTION 4: HARVESTING, PROCESSING, MANAGEMENT AND AGRITOURISM**Start this question on a NEW page.**

4.1 In future the storage of agricultural products will be more common than in the

past.

4.1.1 Discuss TWO advantages of storing farm products on the farm after harvesting.

(2)

4.1.2 State FOUR storage requirements that must be complied with during the storage of agricultural products.

(4)

4.2 The Foodstuffs, Cosmetics and Disinfectant Act, 1972 (Act 54 of 1972) contains the regulations according to which the labelling of products (Regulation GNR 1206/2008) is controlled. The main aim of this regulation is to protect South African consumers.

State TWO aspects of this legislation against which consumers are protected.

(2)

4.3 The behaviour of micro-organisms at different temperatures during food processing influences the final quality of the final product. Complete the table below by indicating the behaviour of micro-organisms at different environmental temperatures. Write the answer next to the question number (4.3.1–4.3.3) in the ANSWER BOOK.

TEMPERATURE	BEHAVIOUR OF MICRO-ORGANISMS
Above 5 °C but below 10 °C	4.3.1
Above 100 °C	4.3.2
Below 0 °C	4.3.3

(3) (3 x 1)

4.4 Regular monitoring and surveillance by health authorities and management of the food handling process are crucial elements in the prevention of food-borne diseases.

Recommend FOUR principles that should be part of a food handling strategy to a farmer.

(4)

4.5 Name TWO legal documents that regulate importing meat and dairy products into South Africa.

(2)

4.6 Explain TWO ways in which the farmer can be included as an agritourism entrepreneur.

(2)

4.7 Preserving food is very important in sustainable food provision.

4.7.1 Distinguish between *pasteurisation* and *sterilisation* of food.

(4)

4.7.2 Name TWO acids that can be used in preserving food.

(2)

3.4

The table below shows the number of bags of produce sold at different prices at a local market per week.

PRICE (R/BAG)	NUMBER (BAGS)
R20,00	200
R30,00	150
R35,00	140
R40,00	120
R45,00	100
R60,00	50

3.5

A group of small-scale farmers wanted to make sure that their products were effectively marketed. They had to develop a marketing strategy.

- 3.4.1 Predict a factor in the scenario above that determines the price for an agricultural product on the market. (1)
- 3.4.2 Use the data in the table above and draw a line graph to represent the relationship between the numbers of bags sold at a certain price. (6)
- 3.4.3 Identify, in the graph, the TWO values where the most bags were bought. (2)
- 3.5.1 Briefly describe the marketing strategy using the following headings: (3)

- (a) Product
- (b) Place/Location
- Name THREE marketing costs in the production of a specific product. (3)

3.6

Study the list below indicating available assets on a farm.

tractor; pesticides; borehole; farm shed; bags of fertilisers;
farm vehicle; cultivated land; cash in bank; livestock

- 3.6.1 Place the farm assets under the following headings: (2)

- (a) Fixed assets
- (b) Current assets
- (c) Medium-term assets

- 3.6.2 Name the type of document (recording tool) where you will find the assets and liabilities with their corresponding values. (1)

3.7

A debit note serves as proof of returned goods by the business to the creditor. Give THREE reasons for purchased items being returned by a farming enterprise. (3)

[50]

QUESTION 3: ENTREPRENEURSHIP, RECORDING, MARKETING, BUSINESS PLANNING AND ORGANISED AGRICULTURE

Start this question on a NEW page.

3.1 The budget below shows the estimated financial aspects for an animal production enterprise for the 2016/2017 financial year.

ESTIMATED EXPENDITURE		ESTIMATED INCOME	
ITEM	AMOUNT (R)	ITEM	AMOUNT (R)
Veterinary/Medicine	10 300,00	Livestock sales at auction	350 000,00
Feed	22 345,00	Livestock sales at the farm	120 000,00
Labour	24 500,00	Manure sales	7 500,00
Electricity	13 308,00		
Feedlot maintenance	15 555,00		
Pesticides	18 756,00		
Feed supplements	8 800,00		
		Total returns	
Total costs			

- 3.1.1 Name the management principle of the budget above. (1)
- 3.1.2 Identify THREE possible markets in the data above that this farmer is targeting. (3)
- 3.1.3 Calculate the possible profit/loss that this farmer could generate. Show ALL calculations. (3)
- 3.1.4 State TWO possible ways to increase the income of the enterprise. (2)
- 3.1.5 Identify the section of a business plan that is addressed in this scenario above. (2)
- 3.2 An entrepreneurial process is needed to establish a new agribusiness. (2)
- 3.2.1 Identify FOUR different phases of an entrepreneurial process. (4)
- 3.2.2 Explain the economic importance of a business plan. (5)
- 3.3 Describe THREE important reasons of reviewing a business plan. (3)

2.3 Management of the different veld types can be a challenging activity.

2.3.1 Describe the carrying capacity of the following FIVE natural veld types. Choose from the following criteria: HIGHEST, MODERATE, LOW, VERY LOW

(1)	(a) Savannah
(1)	(b) Forest
(1)	(c) Grassland
(1)	(d) Karoo
(1)	(e) Fynbos

2.3.2 Sweet veld and sour veld differ with reference to feeding value and management. Briefly explain the difference between the two veld types with reference to feeding value and management as follows:

(2)	(a) Sweet veld
(3)	(b) Sour veld

2.4 The following phases are part of whole farm planning. Arrange the phases in the CORRECT sequence.

- Systems
- Land utilisation planning
- Sustainability
- Data collection
- Management
- Alternative and potential

2.5 Budgets are prepared in advance to predict income and expenditures for the future against the current economic climate.

2.5.1 Name the physical aspects of a farm, as set out by a farm budget.

2.5.2 Name TWO basic elements of a budget.

2.5.3 Discuss the use of a cash flow budget as a financial tool.

2.6 Give TWO reasons for the cultivation of soils.

2.7 A crop farmer wants to apply precision farming as a farming method. Physical soil aspects are determined and fertiliser is applied in the beginning of the season according to the physical soil characteristics. A centre-pivot irrigation system irrigates the land weekly, taking into account whether it had rained or not.

2.7.1 State whether this farmer adheres to the principles of precision farming.

2.7.2 Suggest farming practices that will adhere to the principles of precision farming.

[50]

SECTION B**QUESTION 2: PHYSICAL AND FINANCIAL PLANNING**

Start this question on a NEW page.

- 2.1 CANDIDATE A and CANDIDATE B have been evaluated for different positions on a farm.

The following rating criteria were used: 3 = good, 2 = fair, 1 = weak

CANDIDATES	QUALIFICATION LEVEL	MANAGEMENT SKILLS	TECHNICAL SKILLS
A	3	3	1
B	1	1	3

- 2.1.1 Choose a candidate from the evaluation above that would be most suitable for the following positions on the farm and in EACH case give a reason for your choice:

- (2) (a) Farm manager
- (2) (b) Farm worker

- 2.1.2 Choose a candidate that would NOT be suitable to work in the farm workshop.

- 2.1.3 Identify a possible unskilled worker from the candidates above. Give a reason for your answer.

2.2

A farmer owns a mixed production enterprise. The farmer has arable land for crops with access to irrigation. Water is pumped from a borehole to a reservoir. The farmer also keeps small-stock intensively on a small scale. All practices on the farm are according to organic farming practices.

- 2.2.1 Identify THREE examples of fixed capital in the case study above. (3)

- 2.2.2 Name THREE methods that the farmer could use to improve the productivity of this agricultural land. (3)

- 2.2.3 Explain ONE of the methods named in QUESTION 2.2.2 that can be implemented to reduce the risk in a small-scale agricultural industry. (2)

- 2.2.4 State TWO advantages of organic farming to the environment. (2)

1.3

Give the CORRECT agricultural term for each of the following descriptions. Write only the term next to the question number (1.3.1–1.3.10) in the ANSWER BOOK, for example 1.3.11 Recording.

- 1.3.1 Determine the value of agricultural products to indicate the money the consumer will spent
- 1.3.2 Structural diagram of the different staff and levels of staff, which is easy to view
- 1.3.3 Type of leave that a farm worker will take once a year to go on holiday
- 1.3.4 Total of all the trading receipts for a given period of time
- 1.3.5 Direct and indirect costs a producer must incur to market a product
- 1.3.6 Type of capital derived from the selling of agricultural products
- 1.3.7 Proof of work done on a farm, indicating cost
- 1.3.8 Records that big commercial farmers use to see who was driving their vehicles and the distances they travelled
- 1.3.9 A resource utilised by farm owners, involving all staff on the farm, which is needed for the smooth running of the farming enterprise
- 1.3.10 Cultivation of different crops successively on the same piece of land

50 TOTAL SECTION A:
(10) (10 x 1)

1.2

Choose a description from COLUMN B that matches a term in COLUMN A. Write only the letter (A–L) next to the question number (1.2.1–1.2.10) in the ANSWER BOOK, for example 1.2.11 M. Each description in COLUMN B may be used only ONCE.

COLUMN A		COLUMN B	
1.2.1	Standardisation	A	the sorting of products of the same size and colour
1.2.2	Break-even point	B	delivers services to the farmer
1.2.3	Diversification	C	ensures the same quality of produce worldwide
1.2.4	Supply	D	different production enterprises on one farm
1.2.6	Direct competition	E	processing a product by using sweetness to prevent growth of micro-organisms
1.2.7	Packaging	F	gives more responsibility to a farm worker
1.2.9	Sugaring	G	number of animals to sell to cover total costs
1.2.10	Tertiary agriculture	H	number of products that farmers send to the market
		I	when the price that a consumer pays equals the price that the producer is prepared to sell for/to receive
		J	placing products into containers that will protect them
		K	neighbouring farms selling the same product
		L	number of products that consumers will buy at the market

(10 x 2) (20)

1.1.5	The balance sheet is best represented by ...	A income and expenditure. B debits and credits. C assets and liabilities. D pros and cons.
1.1.6	Part of the farm labourer contract:	A Place to spend the holiday B Job description C Mode of transport to work D HIV/Aids status of the labourer
1.1.7	A dry-land crop farmer will definitely keep track of ... records that will have the biggest influence on the yield of the crop.	A fertiliser B rainfall C mechanisation D labour
1.1.8	The best way to pay for small daily expenditures:	A Petty cash B Big overdraft facilities at the bank C Loan sharks D Vegetable production
1.1.9	The quality of a meat product can be sustained for short- to medium-term periods by means of ...	A cold storage. B pasteurisation. C filtration. D infrared light.
1.1.10	Marketing function that ensures the quality of agricultural produce:	A Transport B Sorting C Advertising D Grading

(10 x 2)

(20)

SECTION A

QUESTION 1

- 1.1 Various options are provided as possible answers to the following questions. Write down the question number (1.1.1–1.1.10), choose the answer and make a cross (X) over the letter (A–D) of your choice in the ANSWER BOOK.

EXAMPLE:				
1.1.11	A	B	C	☒ D

1.1.1 You have to ... to determine the nutritional status of soils.

- A take a soil sample
B do a soil reaction test
C do a soil survey
D dig/drill a soil profile

1.1.2 A farmer has to ... to minimise the effect of drought on pastures.

- A exceed the carrying capacity
B adhere to the carrying capacity
C acquire different types of animals
D cultivate the soil and leave it bare

1.1.3 An advantage of extensive farming is that ...

- A a lot of capital is needed to buy equipment.
B labourers must be trained to use the new technology.
C production cost is low.
D markets are very far from the farm.

1.1.4 It is important that a farmer ... when he sets up a yearly budget for a farm.

- (i) predicts future prices
(ii) knows the inflation rate on inputs and outputs
(iii) knows the type of marketing system for agricultural products
(iv) uses current financial statements

Choose the CORRECT combination:

- A (i), (iii) and (iv)
B (ii), (iii) and (iv)
C (i), (ii) and (iii)
D (i), (ii) and (iv)

INSTRUCTIONS AND INFORMATION

1. This question paper consists of TWO sections.
2. Answer ALL the questions in the ANSWER BOOK.
3. Read the questions carefully and answer only what is asked.
4. Number the answers correctly according to the numbering system used in this question paper.
5. You may use a non-programmable calculator.
6. Round off ALL calculations to TWO decimal places, unless stated otherwise.
7. Write neatly and legibly.

AFTERNOON SESSION

This question paper consists of 12 pages.

TIME: 3 hours

MARKS: 200

AGRM.1
AGRICULTURAL MANAGEMENT PRACTICES
FEBRUARY/MARCH 2017

GRADE 12

NASIONALE
SENIOR CERTIFIKAAT

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

